

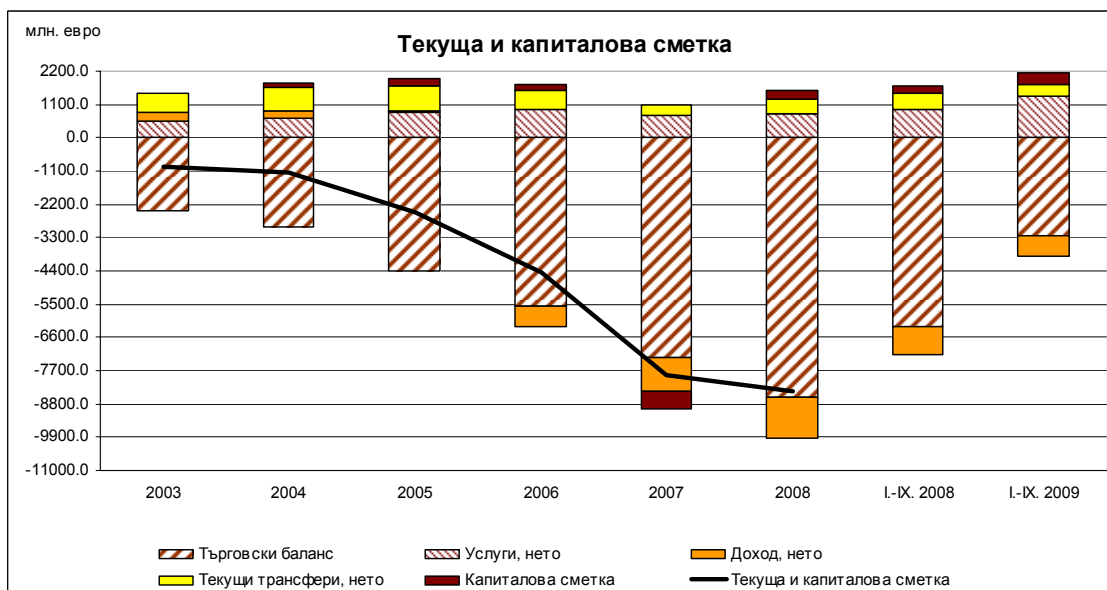
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – септември 2009 г.

За януари – септември 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 1733.8 млн. евро (5.2% от БВП²), при дефицит от 5422.4 млн. евро (15.9% от БВП) за януари – септември 2008 г.

За септември 2009 г. **текущата сметка** е положителна, в размер на 24.3 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 606.8 млн. евро за септември 2008 г. Основни фактори за увеличението на баланса по текущата сметка в сравнение със септември 2008 г. са намалелите дефицити по търговското салдо (с 438.6 млн. евро) и по статия *Доход* (с 80.1 млн. евро), както и увеличението на салдото по статия *Услуги* (със 70.5 млн. евро). За януари – септември 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2114.2 млн. евро (6.3% от БВП), при дефицит от 5658.6 млн. евро (16.6% от БВП) за януари – септември 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 3026.9 млн. евро), по статия *Доход* (с 232.7 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (с 408.6 млн. евро).

Търговското салдо за януари – септември 2009 г. е отрицателно, в размер на 3229.6 млн. евро (9.6% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 6256.5 млн. евро (18.3% от БВП) за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 259 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 697.6 млн. евро за септември 2008 г.

Износът (FOB) възлиза на 8469.7 млн. евро, при 11 904.4 млн. евро за януари – септември 2008 г., като намалява с 28.9% на годишна база, при ръст на годишна база от 21.1% за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 1048.1 млн. евро, при 1314.1 млн. евро за септември 2008 г., като намалява с 20.2% на годишна база, при ръст на годишна база от 9.6% за септември 2008 г. **Вносът (FOB)** е

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за юли – август 2009 г. са ревизирани. С отчета за октомври 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за април – септември 2009 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 34 117.5 млн. евро и оценка на БНБ за 2009 г. – 33 480 млн. евро.

11 699.4 млн. евро, при 18 160.8 млн. евро за януари – септември 2008 г., като намалява с 35.6% на годишна база при ръст на годишна база от 23% за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. *вносът (FOB)* е 1307.1 млн. евро, при 2011.7 млн. евро за септември 2008 г., като намалява с 35% на годишна база при ръст на годишна база от 11.8% за септември 2008 г.

Салдото по *услугите* е положително, в размер на 1367.2 млн. евро (4.1% от БВП), при положително салдо в размер на 958.6 млн. евро (2.8% от БВП) за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 247 млн. евро при положително в размер на 176.5 млн. евро за септември 2008 г.

Салдото по статията *Доход* е отрицателно, в размер на 665.6 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 898.2 млн. евро за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. салдото по статията е отрицателно, в размер на 14.1 млн. евро при отрицателно в размер на 94.2 млн. евро за септември 2008 г.

Нетните постъпления от *текущи трансфери* възлизат на 413.8 млн. евро (1.2% от БВП) при 537.5 млн. евро (1.6% от БВП) за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. статията *Текущи трансфери, нето* е положителна в размер на 50.4 млн. евро при положителна в размер на 8.4 млн. евро за септември 2008 г.

*Капиталовата сметка*³ е положителна, в размер на 380.4 млн. евро, при 236.2 млн. евро за януари – септември 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 1121.5 млн. евро, при положителна сметка в размер на 10 032.9 млн. евро за януари – септември 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 85.6 млн. евро, при 457.4 млн. евро за януари – септември 2008 г. *Преките чуждестранни инвестиции в страната*^{4,5} са 2112.1 млн. евро (6.3% от БВП), при 5075.9 млн. евро (14.9% от БВП) за януари – септември 2008 г. Преките инвестиции покриват 99.9% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 89.7% за януари – септември 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 98.7 млн. евро, а за януари – септември 2008 г. те нарастват с 217.4 млн. евро. *Портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват със 73.6 млн. евро. За януари – септември 2008 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват с 230.8 млн. евро. За септември 2009 г. портфейлните инвестиции – пасиви нарастват с 40.6 млн. евро при намаление от 104.5 млн. евро за същия месец на 2009 г.

Други инвестиции – активи нарастват с 18.5 млн. евро, при намаление в размер на 588.5 млн. евро за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. *други инвестиции – активи* намаляват със 139.6 млн. евро, при намаление в размер на 355.5 млн. евро за септември 2008 г. *Други инвестиции – пасиви* намаляват със 712.9 млн. евро, при увеличение от 5359.5 млн. евро за януари – септември 2008 г. За септември 2009 г. *други инвестиции – пасиви* нарастват с 8 млн. евро, при увеличение от 619.9 млн. евро за септември 2008 г.

За отчетния период статията *Грешки и пропуски* има отрицателна стойност, в размер на 455.7 млн. евро. За януари – септември 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1890.5 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 1068.1 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 2720.1 млн. евро за януари – септември 2008 г.

За януари – септември 2009 г. резервните активи на БНБ (без измененията, дължащи се на курсови разлики) намаляват с 1068.1 млн. евро. За септември 2009 г. резервните активи на БНБ нарастват с 99.4 млн. евро.⁶

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаление на непроизведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизираны с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – септември 2008 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 14 ноември 2008 г. (www.bnb.bg, секция Статистика/Платежен баланс/Прессъобщения), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – септември 2008 г. (публикувани на 14 ноември 2008 г.) са 3659.8 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – септември 2008 г. е било 68%.

⁶ В съответствие с пар.310 и пар. 436 на Петото издание на „Ръководството по платежен баланс“, 1993 на МВФ разпределението на Специалните права на тираж (СПТ) между страните, членки на Фонда не се отразява като трансакция в платежния баланс. То се отчита само като увеличение на размера на резервните активи в Част I на Рамката за резервите и ликвидността в чуждестранна валута (публикувана на 20.10.2009 г.). Разпределението през август и септември 2009 г. СПТ ще бъдат отчетени в международната инвестиционна позиция (с данните за трето тримесечие на 2009 г.), която съгласно календара за разпространение на данни ще бъде публикувана на 30.12.2009 г.

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс* и *Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Септември.08	Септември.09	към 30.IX.2008	към 30.IX.2009	към 30.IX.2008	към 30.IX.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-599.1	48.1	-5422.4	-1733.8	-8774.3	-4687.2
А. Текуща сметка ¹	-606.8	24.3	-5658.6	-2114.2	-8324.5	-5108.7
Стоки: кредит (f.o.b.)	1314.1	1048.1	11904.4	8469.7	15586.6	11769.2
Стоки: дебит (f.o.b.)	-2011.7	-1307.1	-18160.8	-11699.4	-24148.4	-17339.6
Търговски баланс ²	-697.6	-259.0	-6256.5	-3229.6	-8561.8	-5570.4
Услуги: кредит	579.1	559.6	4434.0	4251.9	5303.7	5186.9
Транспорт ³	152.9	153.2	1274.4	1107.6	1555.9	1395.2
Пътувания ⁴	296.3	328.8	2242.3	2271.8	2536.3	2565.5
Други услуги	129.9	77.7	917.3	872.5	1211.5	1226.2
Услуги: дебит	-402.6	-312.6	-3475.4	-2884.7	-4552.6	-4007.0
Транспорт ³	-130.5	-95.5	-1147.4	-798.5	-1480.3	-1120.5
Пътувания ⁴	-162.1	-129.0	-1249.7	-1038.3	-1587.7	-1404.8
Други услуги	-110.0	-88.2	-1078.3	-1047.8	-1484.6	-1481.8
Услуги, нето	176.5	247.0	958.6	1367.2	751.1	1179.8
Стоки и нефакторни услуги, нето	-521.1	-12.0	-5297.9	-1862.4	-7810.7	-4390.6
Доход: кредит	179.2	140.2	1358.6	1182.1	1777.7	1640.2
Компенсации на наетите ⁵	146.3	114.4	1098.2	925.2	1433.6	1284.5
Инвестиционен доход	32.8	25.8	260.5	256.9	344.1	355.7
Доход: дебит	-273.4	-154.3	-2256.9	-1847.7	-2937.9	-2737.6
Компенсации на наетите	-1.6	-0.9	-19.2	-12.7	-27.1	-21.5
Инвестиционен доход	-271.7	-153.3	-2237.7	-1835.0	-2910.8	-2716.1
Доход, нето	-94.2	-14.1	-898.2	-665.6	-1160.2	-1097.4
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-615.3	-26.0	-6196.1	-2528.0	-8970.9	-5487.9
Текущи трансфери, нето	8.4	50.4	537.5	413.8	646.4	379.2
Текущи трансфери, кредит	61.9	87.0	1057.1	865.3	1349.4	1064.7
Текущи трансфери, дебит	-53.5	-36.6	-519.6	-451.5	-703.0	-685.5
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	7.7	23.8	236.2	380.4	-449.8	421.5
Капиталови трансфери, нето	7.7	25.1	236.2	382.0	-449.8	423.1
Текуща и капиталова сметка	-599.1	48.1	-5422.4	-1733.8	-8774.3	-4687.2
В. Финансова сметка ^{1, 7}	1278.7	227.2	10032.9	1121.5	14243.7	2467.2
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	455.1	73.0	4618.5	2026.5	7093.6	3471.7
Преки инвестиции в чужбина	-15.5	-11.1	-457.4	-85.6	-522.6	-113.5
Преки инвестиции в България ⁹	470.6	84.1	5075.9	2112.1	7616.2	3585.2
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Портфейлни инвестиции, нето	-153.6	10.6	-448.2	-172.3	-726.5	-320.7
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-49.1	-30.1	-217.4	-98.6	-395.1	-58.6
Портфейлни инвестиции-пасиви	-104.5	40.6	-230.8	-73.6	-331.5	-262.1
Финансови деривати, нето	1.8	-3.9	-85.3	-1.3	-102.8	40.5
Други инвестиции, нето	975.4	147.6	5947.9	-731.4	7979.5	-724.2
Други инвестиции-активи	355.5	139.6	588.5	-18.5	709.6	-459.9
Търговски кредити, нето ¹¹	-3.8	0.0	-233.9	10.9	-207.0	94.1
Заеми	-1.5	14.0	-216.5	-3.2	-317.7	-20.2
Валута и депозити ¹²	368.3	124.5	807.0	-28.3	114.6	-508.1
Други активи	-7.5	1.1	231.8	2.1	1119.7	-25.7
Други инвестиции-пасиви	619.9	8.0	5359.5	-712.9	7269.9	-264.3
Търговски кредити, нето ¹³	21.7	0.0	227.6	-147.5	337.3	-259.2
Заеми ¹⁴	455.4	-184.1	3085.4	-169.3	3703.1	396.4
Депозити на нерезиденти	107.2	196.8	2020.6	-369.9	3192.3	-343.1
Други пасиви	35.6	-4.7	25.8	-26.2	37.2	-58.5
Общо за групи А, Б и В	679.6	275.3	4610.5	-612.4	5469.4	-2220.0
Г. Грешки и пропуски	-379.2	-175.9	-1890.5	-455.7	-2572.1	-894.0
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	300.4	99.4	2720.1	-1068.1	2897.3	-3114.0
Д. Резерви и друго финансиране	-300.4	-99.4	-2720.1	1068.1	-2897.3	3114.0
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-300.4	-99.4	-2720.1	1068.1	-2897.3	3114.0
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за юли и август 2009 г. са ревизирани.

С отчета за октомври 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за април - септември 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 5 ноември 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/наменение на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.